

Uvod

Prilično je raširena pojava da se inteligencija i osobine ličnosti smatraju zasebnim, različitim ili, čak, suprotstavljenim svojstvima; ovo se naročito sreće kod "običnih" ljudi i struka udaljenih od psihologije. Uobičajeno je, na primer, da se razum (često izjednačen sa celokupnom kognicijom) tretira kao da je suprotstavljen osećanjima; slično važi za pretpostavljene odnose između pomenutih osobina i motoričkih, ili, pak, konstitucionalnih odlika sa druge strane. Na žalost, teoretičari i praktičari različitih antropoloških disciplina, pa i psiholozi, još uvek se, ne tako retko, ponašaju kao da su ove grupe svojstava stvarno međusobno nezavisne. Ovakva shvatanja, bar implicitno, podrazumevaju da je čovek sastavljen od različitih "delova" koji se međusobno ne preklapaju.

Bitno drugačiju sliku čoveka nude koncepcije koje polaze od toga da je čovek psihofizičko jedinstvo i da je ličnost svakog pojedinca složena i nedeljiva celina. I ovde se govori o različitim "delovima" ili slojevima ličnosti, ali se pretpostavlja da su oni (kod zdravog i zrelog pojedinca) međusobno povezani i integrisani u jednu celinu koja je "više nego zbir delova". Iz naučnih, praktičnih ili iz didaktičkih razloga o njima se može odvojeno raspravljati, ali se ne sme gubiti iz vida da su oni uklopljeni u jednu jedinstvenu celinu.

Metodološki razlozi, pak, nalažu da istražujemo delove - jer psihologija (ličnosti) još uvek ne raspolaže pouzdanim tehnikama kojima bi se mogla odjednom zahvatiti celokupna ličnost. Jedini mogućan i ispravan način je da se istraživanja organizuju tako da se istovremeno zahvata veći broj delova, i to reprezentativnih za određene ličnosne sfere. Tako bi se postepeno obuhvatali i objedinjavali sve veći subsistemi ličnosti, a o celini bi se zatim zaključivalo posredstvom nalaza o odnosima subsistema.

TEORIJSKI PRISTUP ISTRAŽIVANJU

Inteligencija

Inteligencija se najopštije shvata kao urođena, sveobuhvatna kognitivna sposobnost zasnovana na anatomskoj strukturi i na fiziološkom funkcionisanju korteksa. To je sposobnost koja ima značajne socijalne konsekvence. Kao kriterijumi inteligencije često se navode brzina i kompleksnost onoga što se može naučiti, sposobnost integrisanja podataka u svrhu postizanja nekog cilja, sposobnost otkrivanja odnosa između elemenata situacije, fleksibilnost ponašanja prilikom suočavanja sa preprekama, transfer prethodno naučenog na nove situacije i količina ponašanja sa uvidom nasuprot rešavanju problema pokušajima i greškama.

Različiti nalazi nam ukazuju na postojanje nekog fiziološkog supstrata inteligencije. Merenjem EEG potencijala nađeno je, na primer, da inteligentniji subjekti proizvode brže moždane talase. Nađena je još korelacija između stepena intelektualnog funkcionisanja i električnog potencijala kože (tzv. psihogalvanski refleks kože – PGR), koji može da se shvati kao mera kortikalnog aktiviranja.

Takođe, nađeno je da je u filogenezi, u evolutivnom razvoju vrsta, razvoj cerebralnog korteksa, asocijativnih oblasti i frontalnih režnjeva paralelan složenosti ponašanja. Kod vrsta na filogenetski višem nivou nađeno je da lezije korteksa u većoj meri utiču na sposobnosti ispoljene u ponašanju. Ovakvi nalazi mogli bi da doprinesu odgovaranju na pitanje da li opšti faktor inteligencije ("g" faktor) realno postoji ili je veštačka tvorevina zaključena na osnovu statističkog slaganja između različitih vrsta testova.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com